

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuohkan

MVA – merverdiavgift (moms)

Utdypende om mva-kompensasjon og mva-behandling ved pliktig omsetning

Elin Nystuen, regnskapssjef

Rep. Hva er merverdiavgift?

- Avgift «på det endelige forbruket av varer og tjenester», som beregnes på alle ledd i omsetningskjeden
- Satsen er 25 %, unntatt:
  - Mat- og drikkevarer: **15 %**
  - Persontransport/kinobilletter/overnatting/tv-lisens: **8 %**
- De som driver avgiftspliktig omsetning (produksjon/salg) skal kreve inn/betale avgift av salget (utgående mva) minus den avgiften de selv betalte for varen (inngående mva).
  - I praksis betaler hvert enkelt ledd avgift av den merverdi som oppstår ved eget ledd i kjeden.
- Kommunesektoren m.fl. har en ordning med mva-kompensasjon

Rep. Oppsummert rutinebeskrivelse – kontering mva-kode

Sjekk – er det mva på faktura?

- Hvis nei → kode 0 (*unntak 1*)
- Hvis ja → **Sjekk** om det er snakk om en vare/tjeneste uten rett til mva-kompensasjon eller mva-fradrag (*unntak 2*)
  - Hvis ja → Kode 0
  - Hvis nei → **Sjekk** om kostnad er knyttet til «pliktig omsetning» (sjelden)
    - Hvis ja → Bruk tallkode
    - Hvis nei → Bruk bokstavkode

Sjekk – er det en utgift i drifts- eller investeringsregnskapet?

- Avhengig av svar → Bruk korrekt [bokstavkode](#)

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuohkan

MVA – kompensasjon

Om ordningen og internkontroll

Elin Nystuen, regnskapssjef

Finansiering av mva-komp-ordningen

- **Merverdiavgiftskompensasjon fra 1. januar 2004:**
- **§ 1. Formål**
  - Formålet med denne loven er å motvirke konkurransevridninger som følge av mva-systemet, gjennom at det ytes kompensasjon for mva til kommunesektoren m.fl.
- Finansierte ved trekk i fylkeskommunens rammetilskudd – fordelt på enhetene

Prinsippene bak mva-kompensasjon

Kjøp av vare/tjeneste

Merverdiavgift

Kr 25

Avanse

Kr 10

Kostnad

Kr 90

Egen produksjon

Kostnad

Kr 90

Finansiering!

Mva-komp og tilskudd fra andre

- Dersom tilsagnsgiver ikke eksplisitt har uttalt at tilskuddet ikke dekker mva-utgiften, skal **mva-kompensasjonen holdes utenfor** prosjektrengskapet
  - B009 - B-kontroll prosjekt/ansvar eks. ref. mva
  - B011 - B-kontroll tjeneste eks. ref. mva
- Tilskudd til andre gis normalt uten at mva dekkes (næring og kultur, andre?) – unntak!

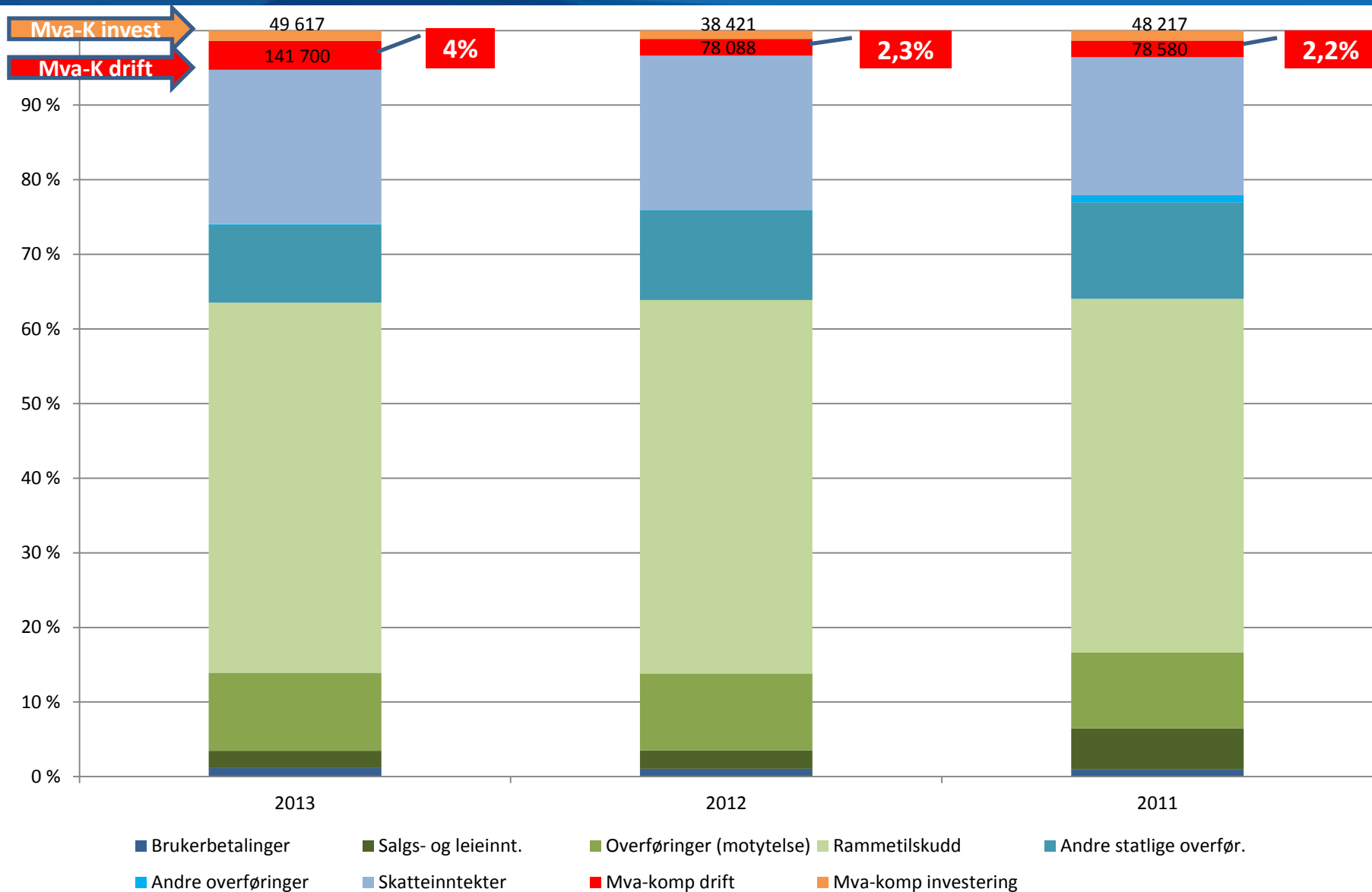
Mva-kompensasjonsordningen

- Vi får kompensert/refundert fra staten betalt mva
- **Påvirker enhetenes** midler direkte, ved at mva-komp i drift tilfaller enhetene (konto 17290), og ved at «tapt mva-komp» bokføres som kostnad på enheten når «skyld i» tapet (konto 17299)
- Nytt fra 2014: Mva-kompensasjon knyttet til investeringer bokføres i investeringsregnskapet

Fylkeskommunens inntekter – andel mva-komp

Hvordan unngå tap av mva-komp?

- Enhver konterer/attestant/anviser må kunne reglene
  - Bruke rett mva-komp-kode (evt. mva-fradrag-kode)
  - Behandle faktura innen forfall
- Omtvistet faktura (som står ubehandlet mer enn 60 dager etter fakturadato) → må attesteres/ anvises og bokføres → kun slik kan mva-kompensasjon kreves
  - Regnskap må samtidig få beskjed om å stanse betalingen
- *Les egen artikkel på intranett!*

Internkontroll – kontroll av mva-komp

- **Hovedregel:** vi skal ha mva-komp på alle innkomne faktura som inneholder MVA, med noen få unntak
- Strenge foreldelsesregler!
- Bruk maks 2 mndr. på å anvise en faktura!
- **Rutine:** «Som et ledd i internkontroller for å sikre FK's rettmessige inntekter, **oppfordres alle enheter til å foreta fortløpende (og helst månedlig) kontroll av mva-kode på bokførte bilag – spesielt bilag med kode 0.**»

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuožkan

Kontroll av bokførte bilag

AGRESSO P001 - Posteringskontroll pr ansvar/tjeneste - Microsoft Internet Explorer provided by Troms fylkeskommune

P001 - Posteringskontroll pr ansvar/tjeneste (TF)

Velg kolonner | Grafikk oppsett | Rapporter | Legg til i snarveier | Hjelp

Utvalgsriterier

Firma lik	TF
Periode større enn eller lik	201401
Periode mindre eller lik	201405
Ansvar større enn eller lik	116000
Ansvar mindre eller lik	116000
Konto større enn eller lik	11000
Konto mindre eller lik	14289
Tjeneste større enn eller lik	42040
Tjeneste mindre eller lik	42040
Prosjekt større enn eller lik	
Prosjekt mindre eller lik	

Resultat

Søk | Detaljnivå: Alle nivåer | Kopiere til utklippstavlen | Rader per side: 500

#	Bilag	Bilagsdato	Ansvar	Konto	Tjeneste	Prosjekt	AV	Resk.nr	Resk.nr (T)
							0		
1	81404474	28.01.2014	116000	11010	42040	0000	0	102036	
2	81403066	17.01.2014	116000	11010	42040	0000	0		
	101778	09.01.2014	116000	11010	42040				

- Økonomi
- SØK
- Om økonomiseret
- Årsbudsjett og økonomiplan
- Årsregnskap og årsberetning
- KOSTRA - KOMMUNE STAT RAPPORTERING
- Om Kostra
- Kostra veileder
- Kostra rapporter
- Internkontoplan
- Internkontroll
- Kvalitetssystemet
- Økonomihåndbok
- Veiledninger/skjema/ informasjon
- Brukerveiledninger/ rutinebeskrivelser
- ELEV-PC betaling
- Blanketter og skjema
- Nyhetsbrev
- Prosjektregnskap
- MOMS
- Momskompensasjon
- Merverdiavgift (pliktig omsetning)
- Momskoder

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuoikkan

Kontroll av bokførte bilag

AGRESSO P009 - P-kontroll tjenester/kontoer (fri komb.) - Windows Internet Explorer

P009 - P-kontroll tjenester/kontoer (fri komb.) (TF)

Velg kolonner | Grafikk oppsett | Rapporter | Legg til i snarveier | Hjelp

Uvalgskriterier

Firma lik: TF

Bilagsdato større enn eller lik: 01.10.2012

Bilagsdato mindre eller lik: 30.11.2012

Periode større enn eller lik: [ ]

Periode mindre eller lik: [ ]

Ansvar større enn eller lik: 100000

Ansvar mindre eller lik: 119999

Konto liste: 11000,11001,11002,11010,11020,11030,11050,11051,11060,11071,11072,11073,11074,11079,11101,11102,11131,11132,11139,11140,11151,11152,11159

Tjeneste liste: 40000,40002,40005,40010,40015,40020,40025,40030,40035,40065,40095,41000,42000,42001,42002,42005,42010,42013,42014,42015,42020,42025,42030,42031,42032,42035,42040,42045,42046,42050

DM1 lik: C1

Prosjekt større enn eller lik: [ ]

Prosjekt mindre eller lik: [ ]

Resultat

Søk: [ ] Detaljnivå: Alle nivåer Rader per side: 500

#	Bilag	Bilagsdato	Tjeneste	Konto	Ansvar	Prosjekt	AV	Tekst	Lev.nr	Lev.nr (T)
1	9120358	12.10.2012	42000	11271	110000	0000	0	Fra lønn, Periode 101		
2	9120358	12.10.2012	42000	11312	110000	0000	0	Fra lønn, Periode 101		

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuohkan

Mva-komp-koder i Agresso

AV	Dato fra	Prosent	
A	01.01.2005	25,00	MVA-kompensasjon 25% drift
B	01.01.2012	15,00	MVA-kompensasjon 15 % drift
C	01.01.2006	8,00	MVA-kompensasjon 8% drift
D	01.01.2005	25,00	MVA-kompensasjon 25% invest
E	01.01.2012	15,00	MVA-kompensasjon 15 % invest
F	01.01.2006	8,00	MVA-kompensasjon 8% invest
T	01.01.2013	0,00	Tjenester kjøpt fra utlandet

<< Rapporter

+ Utvid alle - Skjul alle Hjem ? Hjelp

- Globale rapporter
  - Bruerveiledninger
  - Budsjettoppfølgingsrapporter
  - Kontoplaner/dimensjoner/ressursnummer
    - DM01 - Kontoplan drift
    - DM02 - Kontoplan investering
    - DM03 - Kontoplan balanse
    - DM04 - Gyldige tjenester
    - DM05 - Gyldige ansvar
    - DM06 - Gyldige prosjekter
    - DM07 - Gyldige ressursnummer (innkjøp)
    - DM08 - Gyldige mva-komp-koder**
    - DM09 - Gyldige mva-koder
  - Kunder og salg
  - Leverandør og innkjøp (rekvisisjon/faktura)
  - Regnskapsrapporter
  - Private rapporter

∨ **Troms Fylkeskommune**

Oppdater Logg av Troms Fylkeskommune

- Mine oppgaver
- Rapporter**
- ErgoGroup Budsjett
- Innkjøp

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuohkan

MVA – plikt og fradrag

Utdypende om ordningen

Elin Nystuen, regnskapssjef

Har din enhet avgiftspliktig omsetning/salg?

- F.eks. kiosksalg fra kantina på mer enn 50.000 kr pr år?
- «Ikke lovpålagte oppgaver»?
- Eksempel på mva-pliktig-virksomhet i TFK inkl. foretaket:
  - Kantinedrift til ansatte ved fylkeshuset
  - Internat- (hotell-) drift
  - Jordbruk, husdyrhold, hagebruk, gartneri og fiske
  - Persontransport (kollektiv-)
  - Div. salg av tjenester
  - Div. konsulentvirksomhet

Merverdiavgiftspliktig omsetning

- Registreringspliktige næringsdrivende skal beregne og betale avgift av omsetning og uttak
- Må registreres i mva-registeret
- Hva med uttak – for eksempel fra kantiner?
  - Plikt til å beregne mva ved uttak når varer og tjenester tas ut fra den avgiftspliktige del av virksomheten til den øvrige virksomheten
- Forholdsmessig fradrag – anskaffelser som gjelder «blandet virksomhet»

Enhetens rutine for behandling av mva

- Bruke tallkoder på utgående og inngående faktura
- Kontroll av mva-koder minst hver andre måned
- Avstemme balansekonto for ut-/inngående mva
- Foreta avgiftsrapportering til Skatteetaten:
  - Sende omsetningsoppgave/evt. betale terminvis innen én måned og ti dager etter utløpet av hver termin.
  - Årstermin 10. mars (omsetning under 1 mill. kr)
  - Primærnæring 10. april

Økonomisenteret jobber med

- Totalgjennomgang av prinsipper for mva-behandling
- Veiledning / opplæring – kan «bestilles»
- Nye og mer effektive oppgjørsrutiner.
  - Kom på plass ved siste årsskifte – synspunkter tas imot
- Avdekking og registrering av avgiftspliktige enheter
  - Dere vet best hva dere tar betalt for 😊

«Import» av tjenester fra utlandet

- Kjøp av **fjernleverbare tjenester** fra utlandet (+ Svalbard og Jan Mayen) medfører avgiftsplikt for mottaker i Norge
  - Hotellopphold i utlandet er ikke en fjernleverbar tjeneste
- Mottakeren (TFK) skal beregne/rapportere/evt. betale mva på grunnlag av vederlaget på mottatt faktura – økonomisenteret rapporterer
  - Samtidig kreve mva-fradrag eller mva-kompensasjon
- **NYTT skjema for betaling til utlandet – bruk dette!**
  - Bruk **mva-kode T** dersom «fjernleverbare tjenester»

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuohkan

Økonomisenterets mva-kontakter:

- Trond Barosen 77 78 82 31
- Børre Mofoss 77 78 82 45 / 906 28682

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuohkan

Har vi lært noe av dette?

